

Rozwojówka

słów kilka o rozwoju emocjonalnym i społecznym
dzieci w wieku 3-6

Opracowała Karolina Pacholczyk-Wiśniewska,
psycholog

Rozwój dziecka jest procesem. Stanowi informację o funkcjonowaniu konkretnego dziecka.

Niektóre etapy wymienione w zakresie norm rozwojowych mogą wydarzyć się wcześniej, inne później a inne wcale.

Każde dziecko ma własną i niepowtarzalną ścieżkę rozwoju. Dlatego warto zatrzymać się z porównywaniem swojego dziecka do innych.

Trzylatek

Emocje trzyletniego dziecka cechuje labilność, ekspresja, krótkotrwałość i gwałtowność. Dzieci wyrażają różnorodne emocje, które często są skrajnie nasilone i wyraźnie objawiające się w zachowaniu. Może się pojawić poczucie braku bezpieczeństwa. Mogą pojawiać się lęki rozwojowe (w tym lęk separacyjny).

W tym wieku dzieci są otwarte i pozytywnie nastawione do współpracy. Chętnie słuchają, starają się wykonywać polecenia, pomagają w niektórych czynnościach.

W trzecim roku życia u większości dzieci dominuje typ zabawy równoległej - dzieci bawią się obok siebie, ale nie ze sobą. Czasami obserwują i naśladują się nawzajem, lecz nie wchodzi w głębokie interakcje, nie współdziałają. Większość trzylatków nie ma w sobie potrzeby do tworzenia relacji z dziećmi. W tym wieku funkcję grupy społecznej pełni rodzina.

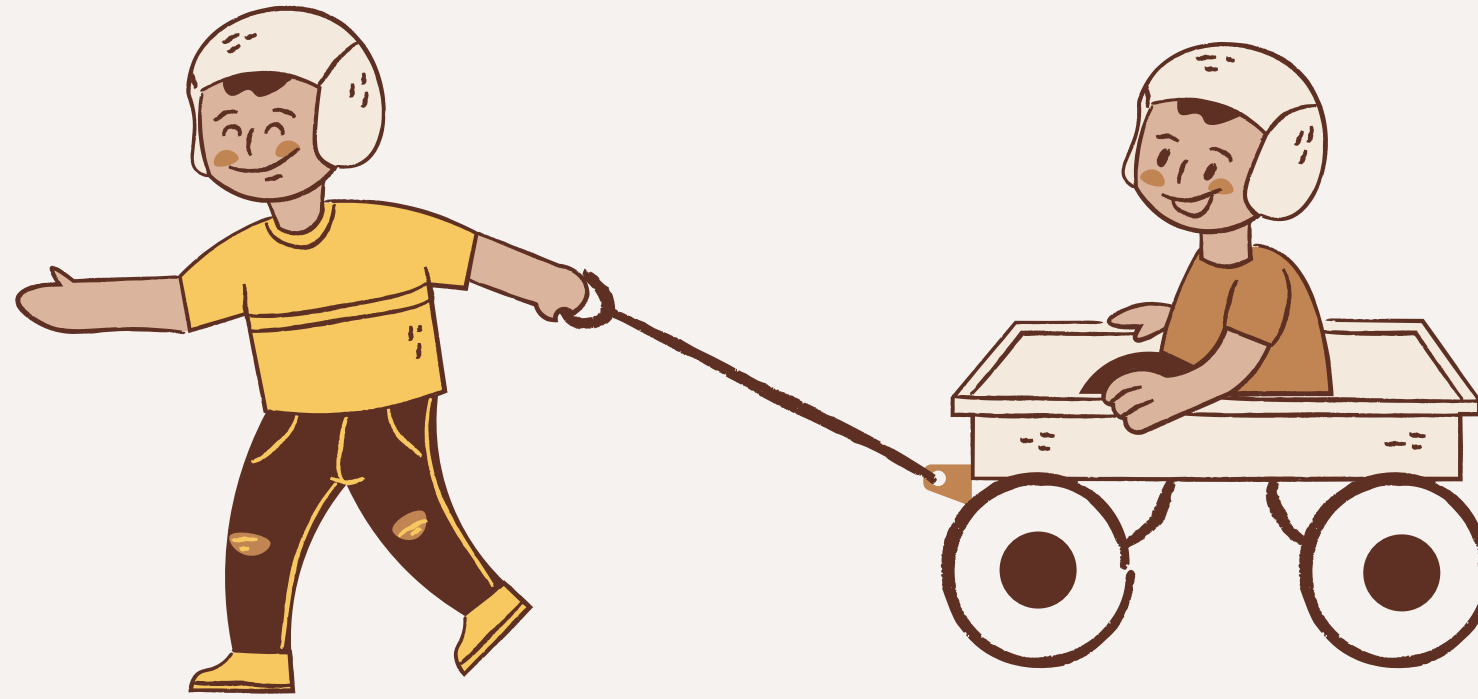
Czterolatek

W 4 roku życia rozwija się teoria umysłu - zdolność do odczytywania stanów umysłowych i emocjonalnych innych osób. Częściej zwracają uwagę na uczucia innych osób. Potrafią określić proste przyczyny powstawania podstawowych emocji. Większość dzieci łatwiej rozstaje się z rodzicami. Pojawia się początek rozwoju humoru. Pojawia się omnipotencja wśród dzieci, która często jest źródłem konfliktów.

Zabawa może być zarówno samotna, jak i z innymi dziećmi. Relacje z rówieśnikami i zabawa z nimi stają się bardzo ważne. W tym okresie pojawiają się pierwsze przyjaźnie. Zabawa staje się uspołeczniona, ale interakcje są dość sztywne i sporadyczne. Dzieci bawią się razem, pożyczają zabawki, komentują czynności swoje i innych, ale raczej bawią się według swojego pomysłu.

Pięciolatek

W 5 roku życia dzieci nabierają większej zdolności rozumienia przyczyn powstawania reakcji emocjonalnych oraz przewidują konsekwencje. Stają się bardziej świadome wpływu na emocje innych. Pojawia się pewna zdolność do samooceny. Wraz z rozwojem poznawczym i komunikacyjnym, częściej wyrażają emocje w werbalny sposób niż poprzez zachowanie. Korzystają z strategii radzenia sobie z nieprzyjemnymi emocjami. Lubią wykonywać polecenia, są chętne do pomocy i współpracy.

Pojawia się potrzeba przynależności do grupy. Dzieci bawią się we wspólne zabawy, które wymagają akceptacji reguł. Uczą się przyjmowania określonych ról, akceptacji oczekiwań innych, negocjowania swoich potrzeb, czasem ich odraczania. Większość dzieci często porównuje się między sobą. Część pięciolateków jest mocno skoncentrowana na sobie. Wraz z rozwijającymi się kontaktami społecznymi, zaczynają bardziej liczyć się z potrzebami innych osób i uczą się odraczania w czasie swoich potrzeb, oczekiwań. Naśladując zachowanie innych, dla siebie osób, wiedząc, że mogą odnieść korzyści

Sześciolatek

W 6 roku życia dzieci bardzo dobrze rozumieją własne oraz innych emocje. Potrafią przewidywać zachowania innych osób. Wyrażają swoje emocje w werbalny i niewerbalny sposób. Większość dzieci potrafi skorzystać ze strategii radzenia sobie z emocjami, które wcześniej dostały. Dzieci są pod wpływem gwałtownych i zmiennych uczuć. Potrafią negatywnie reagować na innych. Z trudnością spełniają prośby. Często się sprzeciwiają i są nieustępliwe. Oczekują natychmiastowego spełnienia ich woli a inni mają się podporządkować. Niektórzy porównują zachowania sześciolatka do zachowania dwuipółlatka. Pojawiają się tajemnice, tworzenie sekretów, większa chęć zatrzymania dla siebie ważnych informacji. Chcą zdobywać wiedzę i nowe doświadczenia. Pojawia się pełna zdolność do zabaw tematycznych i zabaw z regułami. Mają trudność z przegrywaniem, zaczynają oszukiwać i oskarżać innych o oszustwa. W mniejszym stopniu szanują potrzeby innych. Mogą przywłaszczać sobie pewne przedmioty.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!